

Resclosa i canal de Viladomiu Nou

Gironella

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	La resclosa i l'inici del canal es situen uns 180 metres al nord de Viladomiu Vell
Emplaçament	per accedir a la zona de la resclosa cal creuar el canal per la passera i seguir per el camí.

Coordenades:

Latitud:	42.00465
Longitud:	1.88681
UTM Est (X):	407814
UTM Nord (Y):	4650892

Classificació

Número de fitxa	08092 - 68
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	si.IPA, 3326 (Colònia)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08091A004000630000WT
Fitxes associades:	
Colònia Viladomiu Nou	
Fàbrica de Viladomiu Nou	

Descripció

La resclosa i el canal de la fàbrica de Viladomiu Nou es situa uns 180 metres riu amunt de la zona industrial, es tracta d'una resclosa de planta lleugerament corbada que condueix les aigües vers la llera de ponent on s'inicia el canal. La resclosa sembla una obra de pedra i formigó, de forma semicircular. La caseta on hi ha instal·lada la maquinària de regulació de l'entrada d'aigua al canal, les comportes, és un edifici bastit en murs de pedra a la part posterior i maó massís a la façana que obra al canal i a les cobertes. Es tracta d'una construcció de planta rectangular, on es diferencien dos volums, el del costat més de llevant és rectangular amb una façana oberta per arcs de mig punt suportats en pilars i coberta de volta, tot fet amb maó massís; al costat de ponent el volum és a manera de torre, de planta quadrada i de més alçada que l'anterior, amb coberta a quatre aigües. Ambdós disposen d'un ràfec a la teulada ornamentat amb maons col·locats de manera ornamental, diferent en cada volum.

Observacions:

Segons dades recollides per Vall, Viladomiu Nou té un salt brut de 7,14 m. (VALL: 1999, pg. 59) Viladomiu Nou està inclòs en el "Pla director urbanístic de les colònies industrials del Llobregat"; el municipi de Gironella està comprès dins el Pla juntament els d'Avià, Balsareny, Berga, Casserres, Gaià, Navàs, Olvan i Puig-reig (DOGC núm. 4940 publicat el 03/08/2007).

Història

L'any 1875 l'empresa "Viladomiu e Hijos", propietària de Viladomiu Vell i que feia poc acabava d'adquirir nous terrenys per construir una nova fàbrica, la que seria Viladomiu Nou, va sol·licitar-ne la concessió d'aprofitament d'aigües. El projecte amb data de desembre de 1874, a càrrec d'Antoni Roca, era per a cabal d'aigua de 4.534 l/seg, una presa de 3,4 m. alçada sobre el nivell de l'aigua i un salt brut de 6,15 m., calculat per una potència de 267 CV; en aquest període disposaria d'una turbina Fontaine. La concessió es va rebre el maig de 1879 per part del Govern Civil. La primera resclosa construïda per la fàbrica de Viladomiu Nou era de fusta i es va bastir el 1879. El 1909 sol·liciten (Jacint Viladomiu Montaña) la substitució de la presa per una de pedra i a la vegada poder augmentar el salt; el 1911 l'empresa obté la concessió de major aprofitament hidràulic, passant a 4.561 l/seg amb un salt de 7,14 metres. El 1916 la força hidràulica proporcionada per aquest canal farà moure dues turbines suïsses "Escher Weyss" de 400 CV cadascuna.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- CASALS, R. Pvre. (2002): La Colònia Viladomiu Vell (1868-1935). Barcelona: Centre d'Estudis i Difusió del Patrimoni Industrial.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat

del Centre d'Estudis del Berguedà.

-SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.

-SERRA, R. (2013): "Els orígens de la industrialització tèxtil de Gironella: Cal Metre, Cal Bassacs, Viladomiu Vell i Viladomiu Nou". L'Erol, núm. 118, pàg. 21-30.

-SOLER i RIBA, R. (2005): Viladomiu Nou. Berga.

-TEIXIDOR, E. (2010): Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya. Barcelona: Angle Editorial.

-VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.

-VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

